Verantwoordinge voor het Esquadron / Electo / ende Raet vande Crijchslieden tot Hoochstraten/ teghen den onbehoorlicken ende ongheschicten Ban / tot nadeel vande voorsz. Crijchslieden / in druck wtghegheven by hare *Hoochheden.*

Ghedruckt na sekere geschrevene Copie / Anno 1603.

Aen den goetwillighen Leser.

DIe zijn goet Recht met Wapen wil bewaren,
End' niet en derf zijn Redenen verclaren,
Is seer wel weert, datmen hem Bann' end' Schelde
Als buyten Recht wat doende met gewelde.
Maer hier cont ghy de Redenen bemercken,
Waer met dat wy ons Recht end' Wapen stercken.

Verantwoordinge voor het Esquadron/ Electo/ ende Raet vande Crijchslieden tot Hoochstraten/ tegen den onbehoorlicken ende ongheschickten Ban/ tot nadeel vande voorsz. Crijchslieden in druck wtghegheven by hare *Hoochheden.*

IN dien schelden en̄ bannen betalen is/ het *Esquadron, Electo ende Raet van Hoostraten* moghen wel stracx quytance veerdich maken/ende die aen hare *Hoocheden* oversenden/ bekennende wel en̄ deuchdelick ten vollen van alle achterstellē verneucht ende betaelt te wesen. Maer mits van sulcker betalinghe niet met allen inden buyck/ noch aen t'lijf en comt/ende dat ondertusschen niet en souden laten te sterven ende te bederven van honger/ coude en̄ gebreck/evē deselfde/ die om hare Eertshertogen te maintineren in hare staten/lijf/goet en̄ bloet so lange/ghelijck om Gods wille/en̄ sonder loon/hebben moeten waghen / is meer als recht ende reden/ dat het voorsz. Esquadron/Electo en̄ Raet corte aenwijsinge doē vande onwarachticheyt/ onredelicheyt/ afgrijselickheyt ende ongehoorde wreetheydt/ daer van den voornoemden *Ban* ende *Placcaet* tot den krop toe vol is : Op dat alsoo de billickheydt van hare

rechtveerdige sake voor alle de werelt door de voorsz. aenwijsinge ende rechtsinnige openinghe blijckende/ een yegelick oordeelen mage/ wat reden datter is/ om de voorsz. *Eertshertoghen* dus te doen donderen eñ blixemen in colere eñ gramschap/ daer van vrouwen ende jonghers maer geen mannen eñ soldaten sick hebben te vreesen.

De *Cholere* dan/ doet hare *Eertshertoghen* segghen/ de *Cholere* seggen Wy, want de waerheyt sulckẽ getuygenisse niet geven can/ dat sy *haren Leger hadden doen vergaderen, om te ontsetten de stadt vande Grave, die den vyant belegert hadde.* Wat wil dit zijn? Was de stadt Grave te Thienen eñ ontrent Leeuwen belegert? Is de stadt Grave niet wel meer als een maent daer na eerst belegert? Hoe conden hare *Eertshertoghen* de stadt Grave te Thienen ontsetten so lange te voren eer sy opt belegert was? Met even so goeden gront werter bygevoecht: *Ende gaende selfs in Persoone om dit int werck te stellen.* Want niemant van ons eñ van t'geheele Legher en heeft opt desen *Persoone* int Legher vernomen / wanneer het zijne *Excel. van Nassauwen* heeft belieft / op onsen Nest (so men segt) ons te comen bestoken: Hebbende by sick even de selfde/ die hare *Hoocheden* so rauwelic by Nieu-poort aengetast haddẽ/ de geheele werelt het daer voor houdende/ dat hare *Hoocheden* dan te Gent/ dan te Brussel vast ordre stelden / op dat hare *Persoonen* niet meer sulcken rissico loopen souden / als wel doen ter tijt daer geschiede. Wel is waer/ dat ten langhen lesten als nu de Grave al over was / zijnẽ *Hoocheyt* sick in den Legher heeft ghepresenteert/ als wanneer de selfde daer ontrent niet meer en haddẽ te doen/ dan zijne wapenen op zijne eyghen vrienden

ende

eñ getrouwe ondersaten te wetten/aengesien den vyant te hart eñ zijne Hoocheyts wapenen te stomp in Vlaenderen geworden waren om sulcke harde cnoopen door te houwen: Dit sullen ons die van Remunde ende Venlo gestaen ende helpen betuygen.

Met gelijcke waerheyt wert geseght/ dat wy op den selfden tijt als wanneer zijne Hoocheyt vast besich was *om de Grave te ontsetten, onder t'schijnsel van te mutineren, onse Vendels hebben verlaten.* D'Arismetijcke ende conste van wel tellen en wil met geene gheturbeerde eñ beroerde Hersenen geoeffent werden/sien wy wel: De verstoortheydt is oock een quade schoolvrouwe vande Memorie: Doch als goede vrienden de vergetelicheyt van yemants memorie helpen ende ververschen / behoorden met recht grooten danck te behalen. Wat ons bejegenen sal voor dese weldaet/staet aen uwe *Hoocheden,* Evenwel moet verhaelt werden/ t'gene daer van wy eñ alle onse vrienden ende vyanden goede memorie alreede hebben / of ten minsten crijgen sullen/wanneer de wolcke van passie die haer verstant tot noch toe bedwelmt heeft/ door t'licht der waerheyt sal worden geweert. T'is dan waer/ dat wy sonder gelt ende middel in d'uyterste armoede eñ desolaetheyt ons hebben laten gebruycken so lange den *Admirant* van *Arragon* ons Commanderende(ende niet de persoone van zijne *Hoocheyt*) het Legher ontrent de Grave heeft ghehouden / ende en hebben niet eer begonnen den eenigen eñ gebruyckelicken wech in te gaen / om betalinge van hare *Hoocheden* te becomen/ dan alst Legher nu al verre vande Grave was vertrocken/den voorsz. Heere *Admirant* gantsch van geen meyninge zijnde yet meer op t'Leger vã zijn *Ex^cel^ van*

Nassawen eñ tot het ontsetten vande Grave t'attente-ten: Gelijck volcomelic is gebleken wanneer dē Heere Gouverneur Grobbendonck lange te vergeefs gear-beyt hebbende/ met alle redenen van persuasien / die eenichsins conden bygebracht werden/ ten eynde het Leger van zijne *Hoocheyt* soude werden ghebracht tot Ravensteyn/ omme de vijvers van des Princē Mau-ritz Leger te coupperen (den eenigen middel om den voorsz. Princē in zijn voornemen te verhinderen) met groot miscontentement is gekeert van daer hy geco-men was, sonder yet wt te rechten. Op die tijt/ eñ niet eer ist dat wy onse rechtveerdige sake hebbē eerst begonst by der hant te nemen. *Indient nu schelmen ende verraders zijn die hare betalinge versoecden oft versocht hebben, als wy nu doen,* so mogen hier wt alle de soldaten vā ha-re *Hoocheden* nu wel weten/ waer voren sy ghehouden werden / te weten voor *Schelmen ende verraders.* Oock de selfde die hare *Hoochheden* met *grooten ijver ende ghehoor-saemheyt, commende wt de plaetsen daer sy waren, in Zijne oorlochs verrichtinghe hebben gedient.* Alle de soldaten (seggen wy) van hare *Hoocheden*: Want hoe veel zijnder doch die hare betalinge op eenen anderen voet dan desen/ heb-ben connen verwerven? Hare *Hoocheden* noemē selve *Diest, Weert ende Karpen,* daer even t'selfde (dat wy doen) is gepleecht gheweest. *Datmen ons niet ofte seer weynich soude schuldich Zijn, eñ dat wy valschelick souden voorderen t'ge-ne wy eyschen, als onlancx herwaerts overgecomen, ende te Diest, Weert, Karpen al betaelt wesende, &c.* Sulcx soude de reke-ninge connen wtwijsen: Want hoewel dertich hon-dert duysent guldens *niet of seer weynich is* voor hare *Hoocheden*, by ons nochtans schijnet een merckelicke somme te wesen: Maer ist *niet of seer weynich,* ghelijck

hare

hare Hoocheden seggẽ/souden so veel te eer (onder correctie) van hare Hoocheden behoorẽ betaelt geweest te zijn/als die van sulckẽ sommeken so luttel werck haddẽ te maken. Wat belangt ons tracterẽ ende correspondentie houden met de vyanden van hare Hoocheden, Geeft ons groot wonder dat hare Hoocheden daer by voeghen / dat sulcx by alle redenen ende Wetten wert verboden, Aenghesien sy in haren Ban selve bekennen sulcx gedaen te zijn/ om ons met hun te behelpen: Want als wy de Wapenen van hare Hoocheden sagen ghekeert tegen ons, als eygen eñ inwendige vyanden, &c. in plaetse van ons in onse rechtveerdige doleancen te hooren: Was het niet reden/dat wy (redelicke menschen wesende) sochten te doẽ t'gene oock d'onredelicke Dierkens ons voor doẽ/die sick met al haer cracht soecken te beschermen eñ beschermt te worden tegen haren verderver? Ons doen dan op reden bestaende/ wert niet verboden door alle Wetten/nemaer rust op die algemeyne Wet/Dat Noot geẽ Wet en heeft, Ja op de Wet der Naturẽ/die allen Creaturẽ (gelijc met groode letteren) int herte voorgeschreven is/ *VAN SICK SELVEN NIET TE VERROECKELOOSEN.*

Een sake is te beclagen/dat die voor hare Hoocheden so vele Jaren haer leven ghewaecht / ende haer bloet so gewillichlick gestort hebben / door die natuerlicke aengeborene goetheyt vander selver vyandẽ t'overige van haer bloet ende leven / gelijck te leene ontfangen moeten ende van haer honden: Daer op d'ander zijde van hare Hoocheden alle middelen werden aengewent om ons van vrouwen kinderen/goet/vrienden/ vaderlant/leeftocht/lijf ende leven te berooven / ghelijck by desen treffelicken Ban noch naerder sal blijcken.

 Wet

Weet zijne *Hoocheyt* niet wat David gedaen heeft als hy tot Achis den Coninck der Philisteen zijnen erfvyandt / voor Saul zijnen Heere vluchten moeste? T'sal zijne *Hoocheyt* believen hare *Hoocheyt* daer vã een weynich t'onderrichtẽ /ende beyde hare *Hoocheden* allsdan believen ten besten te houden/dat wy Crijchslieden/sulcken Crijchsman/ als David/navolgen : *Dat nu sulcx noyt by andere Soldaten gheplegen is gheweest*, na t'seggen van hare *Hoocheden*/ weten alle onse *Medegesellen* eñ *Spitshroederen* wel anders. Wat hebben ghedaen die van Sichem / als sy geduerichlick hare Gesanten in s'Graven-haghe hebben gehadt/ tot Breda wt eñ in gegaen zijn na believen/ inde Langhestrate onder de vleughelen ghelegen hebben/ daer onder men ons nu verwijt te rusten / heele trouppen van zijne *Excel.* als vrienden getracteert/eñ nuddẽ door haer (onverhindert)hebben laten passeren? De Exempelen die hare *Hoocheden* ons voorstellen/ *van de ghene die hier te voren in mutinatie waren, ende wt hare plaetsen ghecommen zyn, als hare Hoocheden volck van doen hadden, &c.* zijn door voorbaricheyt al te haest wt de penne gevallen : Want na dat wy gecommen zijn / daer wy nu zijn/en hebben hare *Hoocheden* noyt eenich versoeck aen ons/ als aen d'ander gedaen : Wat can men dan clagen van weygheringe? Maer wat geldet/ of sy uyt *hare plaetsen daer ſy waren, souden gecomen hebben*, indien men so eenen *Heraut* met dusdanigen Wapenrock aen haer hadde gesonden gelijck nu desen *Ban* aen ons comt? Ware mede te wenschen om der eeren willen van hare *Hoocheden*, datse *dien grooten ijver ende gehoorsaemheyt*, daer sy nu soo luyde van spreken / liever noch wat hadden laten berusten. Want den selven haren ijver is al te heftich

ende

ende groot geweest voor hare *Hoocheden*, als sy t'Princelic woort van zijne *Hoocheyt* niet achtende / t'selfde soo schandelick aen die van Snaeskercke voor Oostende hebben gevioleert/ t'gene soo menigen van onse goede Spitsbroeders t'leven ten selven daghe heeft gecost: Maer trouwē/ indien hare *Hoocheden* dat voor gehoorsaemheyt hebben gehoudē/ alsoo't merckelick schijnt/ wanneerse niet alleē dē ijver maer de *gehoorsaēheyt* van de selfde groote/ eñ gehoorsame ijveraers prijsē zijn sy tot belastinge vā hare *Hoocheden*/ van sulcken misdaet gerechtveerdicht. Datmen ons schelt voor *volck die gewoonlick zyn muyterien opte stellen*, moetē wy gelijck de reste van hare *Hoocheden* op goede rekeninghe ontfangē. T'is waer de wijse van gelt t'ontfangen onder dē dienst van uwe *Hoocheden*, is nu vele jarē dese geweest: Maer wat is hier van oock den roep onder t'volck? Segt niet al de werelt/ dat hare *Hoocheden* dese *gewoonte* gemaect hebben / op dat hare soldatē op die maniere (sonder haren cost) betaelt zijnde/ de keucken van het Hof te beter soude mogen roocken/ van t'gelt twelck de soldaten behoorden te genietē? Want als hare *Hoocheden volck van doen hebben, om eenighe oorlochsverrichtinge, sy commen uyt hare plaetsen daer sy zyn, ende dienē haer met grooten ijver ende gehoorsaemheyt*. Hare Hoocheden abuseren haer (onder correctie) sy en behoorden dit niet Mutineren maer Hyberneren te namen. Want wat Hyberna oft Winterlegers hebben t'volck van oorlogen van uwe *Hoocheden* anders dā dese/ so veel jarē gehadt? Ten tijde als zijne *Hoocheyt* den Geestelickē staet verliet/ eñ sick tot de werelt begaf/ wy waren al t'samen verblijt/ overleggende dat zijne Hoocheyt was geweest Cardinael/ Eertbisschop ende opperste Hooft van de H. Spaensche Inquisitie / eñ dat hy over sulcx zijne

soldatẽ geenẽ strengerẽ regel stellẽ soude/ dã hy in zijne *Geestelicke qualiteyt* so dicwils in dẽ Bybel gelesen hadde/ te weten: *Weest te vreden met uwe soldie:* Maer eylacen/ dat schijnt al vergeten/ eñ en can geen mensche gedroomen/ waer doch zijne *Hoocheyt* dẽ *Canon* gevondẽ heeft/ daer van hy de practijcke wil beginnẽ eer de Wet gepromulgeert is/ namelic/ dz wy *te vreden souden moeten wesen sonder soldie.* Ons meyninge is altijt geweest dat *de Ecclesiastycke Wetten* de scherpste warẽ/ als de consciẽtie aengaende eñ van God commende / maer nu vinden wy ons al te merckelick bedrogẽ. Hare *Hoocheden* weten mede wel/ *waer het gelt vande Contributien getelt wort:* Eñ t'is lachelic voor den Huysluyden selve/ te seggen/ *dat wy het gelt vande Contributien genieten.* T'is waer/ wy spreken uwer *Hoocheden* Landen aen om te levẽ/ want waer souden wy ons anders addresserẽ? Hare *Hoocheden* en geven ons niet/ eñ soldatẽ en zijn geene Chameleons die by der lucht levẽ connẽ: eñ na alle Rechtẽ heeft de schultheer zijne actie op de goedẽ van haren debiteur eñ schuldenaer. Maer ondertusschẽ ist verre van daer/ dat hare *Hoocheden* t'minste souden willen missẽ van hare gewoonelicke contributiẽ. Desẽ Secretaris verdient wel een cassatie (onder correctie van uwe *Hooeheden*) mits hy so vele welgemeste eñ tastelicke leugenẽ in een so cort geschrift/ onder der selver name int licht derf uytgeven: De *feytẽ dan die so gewoonlick worden gedaen,* en zijn niet *nieú:* dat in goede reden eñ op gemeene Wettẽ der naturen is gefondeert/ en *can noch vuyl noch leelic wesen:* De *Consequentie en mach ooc so quaet niet* gehouden zijn/ aengesien sulcke goede dienstẽ *met sulcken ijver ende geheorsaemheyt van onse Spitsbroeders ghedaen,* eñ noch van ons noyt afgeslagẽ, by uwe *Hoocheden* selve

so grootelicx gepresen werden/ *veel min is weerdich om ex-*
emplaerlic gestraft te werden, t'gene dat so prijselick is. Maer
mochten wy hare *Hoocheden* wat in d'oore luysteren? Ende
waerom en souden wy't ooc niet doen? Ons is van goe-
der hant ghewaerschout / dat hare *Hoocheden* sick dus
qualic teghens ons/ meer als als andere houden om
het volc wat te papen / mits so veel jaren nagaens d'een
wonde op d'ander gecomen is/ sonder een eenige te ge-
nesen. Twelck wy ooc wel geloouen/ aengesien hare
Hoocheden ons noch houden voor *Medegesellen ende Spitsbroe-*
ders vande belegerde binnen den Grave, die sick soo vroomlick ghe-
weert, ende grooten prys ende eere behaelt hebben. Daerom ma-
ken wy te min swaricheyts in vele dingen die daer na
den *DAEROM Soo ist* met menichten volgen / houdende
de selfde maer pro forma gestelt: *Als van weder te comen on-*
der onse Vendels, ende dat binnen drye dagen, anders dat hare
Hoocheden ons verclaren *voor Rebellen, Verraders ende Schel-*
men, &c. Verwesen totter doot ende onse goederen g confisqueert &c.
Want ter doot verwijsen die niet en begeeren gedoot
te worden/ ende macht hebben sick te verdedigen / ja selfs
te beschadigen die sulcx bestaen souden, ware een sake nz
wel overeencommende metter wtnemender wijsheyt
die in hare *Hoocheden* is: De selfde weten ooc wel dat wy
haren oorlof gegeven aen allen ende eenen yegelijcken, van wat qua-
liteyt, conditie oft staet sy zijn, om ons vryelick te mogen dootslaen,
al waert onversiens oft andersins, met onse wapenen wel sul-
len weten so te beleyden / dattet alleen by den *Oorlof*
blyven sal/sonder datter yemant vele *thien 100 ende 500.*
Croonen winnen sal, met onse dierste panden twelck ons
Hoofden zijn/aen hare *Hoocheden* oft hare *Gesubstitueerde*
te commen presenteren. *Wat mede onse roerende ende*
onroerende goederen belanght : Hare *Hoocheden* weten seer
wel wat dat *de roerende ende onroerende goederen van* arme
uytgemergelde soldaten zijn. Onse *roerende goederen* en

 commen

connen van niemandt / dan van ons gheroert wer-
den/het welcke onse Wapenen zijn/ ende de selfde zijn
mede *onse onroerende goederen*, voor den ghenen diese veel
souden willen bestaen te roeren / want wy derven
wel versekerē/datse oock hare *Hoocheden* selve te swaer/
t'onbewegelic eñ t'onroerlic vallen souden : Zijnder
eenige andere *roerlicke goederen*, sullen de selfde lichtelick
aen yem inden (diese begeert) oversetten/bovē maten
verblijt wesende/dat wy alrede vā een goet deel vant
roerende goet, dat wy in hare *Hoocheden* Legers geraept
haddē/verlost zijn geworde/na dat wy hier te Hooch
straten wat beter hebben begonnen met den schapen
test aen. *De Depositarisē van hare Hoochedē Legers*, sullē ooc
wel sonder Clerck gedoen int opteeckenen vant *Gelt,
kleederen eñ ander dingen, Ons, onsen Vrouwen eñ kinderen toeco-
mende:* Eñ indien *de Domeynen* van hare *Hoocheden* geen
ander middel en hebben / om dien al te grooten sleyp
van een groote menichte ledige buyckē eñ Strupsche
Magen op te kroppen/ staet grootelicx te beduchten/
datse eer lanck eñ in corten dagē/wel so weynich *Gelts*
eñ *kleederen* hebben sullē / als *wy onse vrouwen eñ kinderen*
haddē/ op dien tijt wanneer wy genootsaect zijn ge-
weest tot Hoochstraten by een te comen/om gelt ende
kleederen voor ons/onse wijvē eñ kinderē te becomē/
want alsdan warē wy recht een volcxken om op zijn
Indiaensche/met de naecte billen (onder reverentie) te
loopē/daer toe het hier te Lande vrij al wat te cout is.
U wer *Hoocheden* Heerē ende Broeders de Keyser ende Coninck
van Spaengien, en sullen noch hare/noch harer *Hoocheden*
handē seer vet connen makē van de vette soppē die te
maken zijn op onse kleederē eñ goederē onder hun ge
biet gelegen. Dat hare *Hoocheden* verbiedē *onse vrou-*

wen

wen ende kinderen te comen daer wy zijn, op lyfstraffe, daer in sie wy hare merckelicke gunste tot ons/ als die nz geerne hebben soudẽ dat ons t'hooft vele vande selfde soude gebroken werdẽ: Dan dit soude voorwaer een vremt spectakel zijn/ dat onse *vrouwẽ ende kinderẽ alle hare kleeren genomen zijnde, eñ hareer* Hoocheden *Fisco* toegeeygent wesẽde/ *binnen drye dagen te Lande wt soudẽ moetẽ vertrecken:* Hare Hoocheden mochten wel yemant van haer Hofgesin begiften/ met de conduite van sulcke naecte trouppẽ/ om een penninckxkẽ daer wt te slaen vanden volcke/ diese deselfde/ als wat wonders wat nieus souden mogen vertoonen. Ter goeder trouwẽ meenẽ ooc hare Hoocheden, datse ons door t'verbodt vã *toevoer vã Vijvers* sullen uyt hongeren? Meenen sy ooc dat het den *Lantsaten* sal mogelic zijn sulcken bevel van hare Hoocheden te onderhoudẽ? daer het hare Hoocheden onmogelic is de selfde teghen ons te beschermen? Want indien hare Hoocheden dit haer gebodt met *dootslaen* van de gene *die in flagranti bevonden worden,* wilden maintenerẽ/ wy souden al te lichtelic connen dootslaẽ/ alle de gene die van weghen hare Hoocheden *in flagranti bevonden souden werden.* Dat met onse *Vijvandiers ende Soetelaers* doot te slaen. Dat hare Hoocheden willen desen haren *Ban gheexecutert hebben teghen onse kinderen ende nacomelinghen,* en heeft zijne Hoocheyt uyt zijnẽ Bybel niet geleert/ als hy *Eertsbisschop* wesende/ dien gelesẽ/ eñ zijne schaepkens heeft uytgeleyt/ ofte ten minsten hadde behooren wt te legghen: Want wy hebbẽ wel eenige Geestelicke t'anderẽ tijden (alst te passe quam) hooren seggen/ dat God selve de misdaet der vaderen aen den kinderen niet en wil straffẽ/ ten sy datse mede schuldich daer in bevonden werden: Al hadden wy dan alle de schult van de we-

 relt

relt/des neẽ/ Wat Theologie heeft hare *Hooch.* geleert/ tegẽs onnooſele op ſulckẽ voet te procederẽ? Iſt om de cõſequẽtie? Wat ſtraffe ſullẽ hare Hoocheden voor haer ſelvẽ eñ hare nacomelingẽ decrererẽ/ die d'eenige oorſake zijn van allen deſen? Hare Hoocheden nemẽ wech (believet haer) de oorſake van t'onvredẽ te wordẽ/ eñ hare ſoldaten ſullen altijt wel te vreden zijn. Alle Coningen/ Princen eñ Heeren ſullen ſick mogen aen het quaet regiment van hare *Hoocheden* ſpiegelẽ/ eñ ſiẽ hoe ſy varen/ die oorloge voeren willen/ eñ nochtans des krijchs Senuen af ſnijden eñ in ſtuckẽ houwen/ met haren ſoldaten t'onthouden/ t'gene van alle tijden de Senue vanden Krijch genaemt is gheweeſt. Alle die t'allen tijdẽ vermaert geweeſt zijn in Krijchſakẽ/ hebben anders met haer Krijchſvolck geleeft/ Cyrus, Alexander, Scipio, Iulius Cæſar eñ meer andere/ en hebbẽ hare ſoldaten niet verarmt maer verrijct/ nz geſcholdẽ eñ gebannen alſſer eenighen onwillecres/ maer met alle behoorlicke beleeftheyt bejegent eñ geeert/ hebbẽ ſoet eñ ſuer met haer vele willen lijdẽ. Wat dede Alexander als hem in een dorre ende waterlooſe plaetſe eenen Helm vol waters wert aengeboden? Heeft hy niet t'water daer henen geſtort, ſiende dat het maer voor hem ſoudẽ hebbẽ gedient, eñ niet voor zijn Leger, om alſo te betoonẽ metter daet, dat hy niet een enckel hayr beter hebben wilde dan ſyne Soldaten?

Hare Hoocheden hebben wel 10. 100. eñ 500. *Croonen* om onſe Hoofden te coopen/ maer en hebben geen 10. 100. eñ 500. mytẽ gehadt om onſe lijvẽ eñ zielẽ in harẽ getrouwẽ dieñſt te onderhoudẽ. Sy hebbẽ wel middel gehadt om in pracht eñ hoogen Staet/ ſelfs Carolus de vijfde hooger memorien, te boven te gaen: Hare Heeren ende Broeders, den tegenvvoordigen Keyſer eñ Coninc van Spaengiẽ, in alle manieren t'overtreffen in coſtelicheyt/ maer en

weten

weten hare arme soldaten niet te wille / *dan schelden ẽn*
bannen, daer sy nochtans de eenige vasticheyt zijn van
haren Staet. Alexander de Groote, siende dat syne Macedo-
niers, die hy rijck ende machtich hadde gemaect, op den Tocht we-
sende, int midden van so veel ongeloovelicke victorien, der selver
loop breken ende niet voorder in Indien sick vvilden begeven, om
die voor haren Heere te verheerẽ, heeft haren onvville met vrien-
delicheyt, ẽn heerlicke remonstrantiẽ streckende tot scherpinge ẽn
opvveckinge van alle eerlicthebbende Geesten, te vreden gestelt.

Hare H*oocheden* meerderẽ deel van hare beste solda-
ten ẽn Krijchshoofden temeraitlic tegen exempel van
alle treffelicke Helden / deerlick om den hals gebracht
hebbende hare sakẽ staende in een so jammerlic ver-
loop / als huyden aen den daghe is / meenen met een
Oostenrijcsche stuertheyt ẽn een Spaensche pracht, hare verarm-
de, verhongerde, naeckte, beroeyde, gevvonde, gequeste soldatẽ met
schelden ende bannen te verbijsteren, ende haren rechtveerdighen
onvrede te dempẽ met *onversiens oft andersins, soot lichst geschiedẽ*
can, te doen moorden by een yegelijc, vã wat staet, qualiteyt, ofte con-
ditie hy sy. Als Iulius Cæsar siende eenẽ sekerẽ tijt d'onwil-
le vande *Decumani* oft outste soldatẽ met oproer begee-
rẽn ontslagen te werden / ẽn openlic weygerende na
Africkẽ te gaẽ, sond' datter eenich geschil vã ondhout
ofte betalinge was / ja daer haer rijcke beloftẽ gedaen
werden / haer niet Milites dat is Crijchsliedẽ met Com-
militones dz is / cameradẽ ẽn metgesellẽ / gelijc alle Impera-
tores gewone warẽ / maer Quirites, dz is goede oude me-
deborgerẽ genoemt / ẽn also harẽ onvrede gestilt heeft
leert daer mede genoechsaem / wat Heeren behooren
te doen als sy siẽ dat haer arm Crijchsvolck by haer
faute soo miserabel zijn : Boven alle de frapicheden
die in desen heerlicken Ban staen wiltmen ons oock
wyten de verwoestinge van het Lant Lutsenburch /
als die t'selfde niet en hebbẽ geweert ẽn verhindert. Ẽn
mẽ heeft ons te vorẽ gescholdẽ voor *Schelmen , verraders*

men hout ons voor *vyanden*, de Wapenen van hare Hoocheden zijn *tegen ons gekeert*, men vermaent/ men beveelt al de werelt ons te moorden *onversiens oft andersins*: Ons hoofden staen te coopen voor *thien Croonen* t'stuc/ seer een derdepart meer als Judas den verrader ontfinck. Hoe rijmt eñ slupt dit al? T'hadde beter geweest (onder correctie) dat hare Hoocheden hare Wapenen hadden gekeert om Lutzenburgh te bevrijden, eñ om te sien offe daer meer haddẽ connen gedoen int verdedigen van sulcken heerlickẽ Provintie / dan sy ons tot noch toe hebben connen beleedigen. Daerom aengesiẽ de leelickheyt van hare Hoocheden handelinge, ende quade consequentie die daer uyt souden raken te spruyten voor andere Princen, die t'selfde haren Crijchsliedẽ souden mogẽ bestaen te doen.

Het *Esquadron, Electo ende Raet* mogen wel bidden alle Princen eñ Republijcken sick te willen spiegelen aen desen Handel, ende wel toe te sien / datse hare goede eñ getrouwe Soldaten / die den eenigen middel zijn om hare staten te houdẽ staende / so onbehoorlic mishandelende/ niet t'selfde ongeluc en veroorsakẽ over haer/ twelck hare Hoocheden van herwaerts-over van dage te dage meer eñ meer oogenschijnelic schijnt te willen overvallen : Wel mach erghens eenen wijsen Man seggen: Wee den Lande daer de Heere een kint is.

Errata.

Inde page daer dese letter A iij staet/aen den negensten regel/voor d'Arimetijcke/ leset d'Arithmetijcke.